

Úvod do Ekonomiky vzdělávání

20. 2. 2014

zuzana.berna@econ.muni.cz

- úvod do předmětu
- organizační pokyny
- zdroje informací
- vzdělávací politika

(Předpokládaný) harmonogram přednášek (I)

Datum	Přednáška (čtvrtek 11.05 – 12.35)
20. 2. 2014	Organizační pokyny k předmětu, zdroje informací. Úvod do problematiky: Ekonomika a ekonomie vzdělávání. Úvod do vzdělávací politiky.
27. 2. 2014	Vzdělávací efekty a přínosy. Lidský kapitál a návratnost investic do vzdělávání.
6. 3. 2014	Rovné příležitosti a vzdělávání. Vzdělávání a trh práce. Vzdělávání jako veřejný statek. Poskytovatelé ve vzdělávání.
13. 3. 2014	Struktura vzdělávací soustavy. Řízení školství. Veřejná správa ve školství, právní subjektivita škol.
20. 3. 2014	Průběžný test

(Předpokládaný) harmonogram přednášek (II)

Datum	Přednáška (čtvrtek 11.05 – 12.35)
27. 3. 2014	Regionální školství. Financování, správa, aktéři.
3. 4. 2014	Terciární vzdělávání. Řízení, financování, mezinárodní rozměr.
10. 4. 2014	Kvalita ve vzdělávání. Hodnocení, sebehodnocení. Akreditační komise ČR, Česká školní inspekce.
17. 4. 2014	Celoživotní vzdělávání. Vzdělávání úředníků veřejné správy. (Přednáška externistky Ing. Jarmily Beránkové, Ph.D. z Kr.Ú JMK)
24. 4. 2014	Vzdělávací politika v mezinárodním kontextu. Vzdělávací politika EU. Mezinárodní organizace na poli vzdělávání. Indikátory.
1. 5. 2014	Státní svátek
8. 5. 2014	Státní svátek
15. 5. 2014	Závěrečný test

Podmínky úspěšného ukončení předmětu

zisk alespoň 120 bodů za semestr + odevzdání seminární práce

- 2 testy (max. 100 b. každý)
- seminárka (povinná, max. 30 b.)
- prezentace (max. 20b.)
- aktivní účast v diskuzi (max. 10b za semestr)

Hodnocení	Získané body
A	> 200
B	180-199
C	160-179
D	140-159
E	120-139
F	< 120

Zdroje informací o vzdělávání a školství

Základní legislativa upravující oblast školství:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (**školský zákon**)
- **Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách**
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením
- Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání

Zdroje informací o vzdělávání a školství

- Základní studijní text (→ složka v IS)
- Education at a Glance 2013. OECD Indicators.
- <http://www.msmt.cz/>
- <http://www.msmt.cz/rozcestnik-skolskych-portalu>
- <http://www.czso.cz>
- http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php
- <http://www.oecd.org/education/>
- ...
- odkazy na literaturu v přednáškách

Ekonomika a ekonomie vzdělávání

- **Ekonomika** vs. ekonomie vzdělávání
- Vědní obor od 60. let 20. stol – formulace teorie lidského kapitálu
- Vzdělávání jako investice přinášející zisk v budoucnosti (A. *Smith*)
- Různá témata (*International Encyclopedia of Economics of Education, Carnoy et al. 1995*):
 - *vztah vzdělávání a trhu práce, přínosy vzdělávání, vzdělávání a ekonomický růst, vzdělávání, příjmová diferenciacce a diskriminace, produktivnost ve vzdělávání, evaluace a vyhodnocení investic do vzdělávání, financování vzdělávání*

Vzdělávací politika

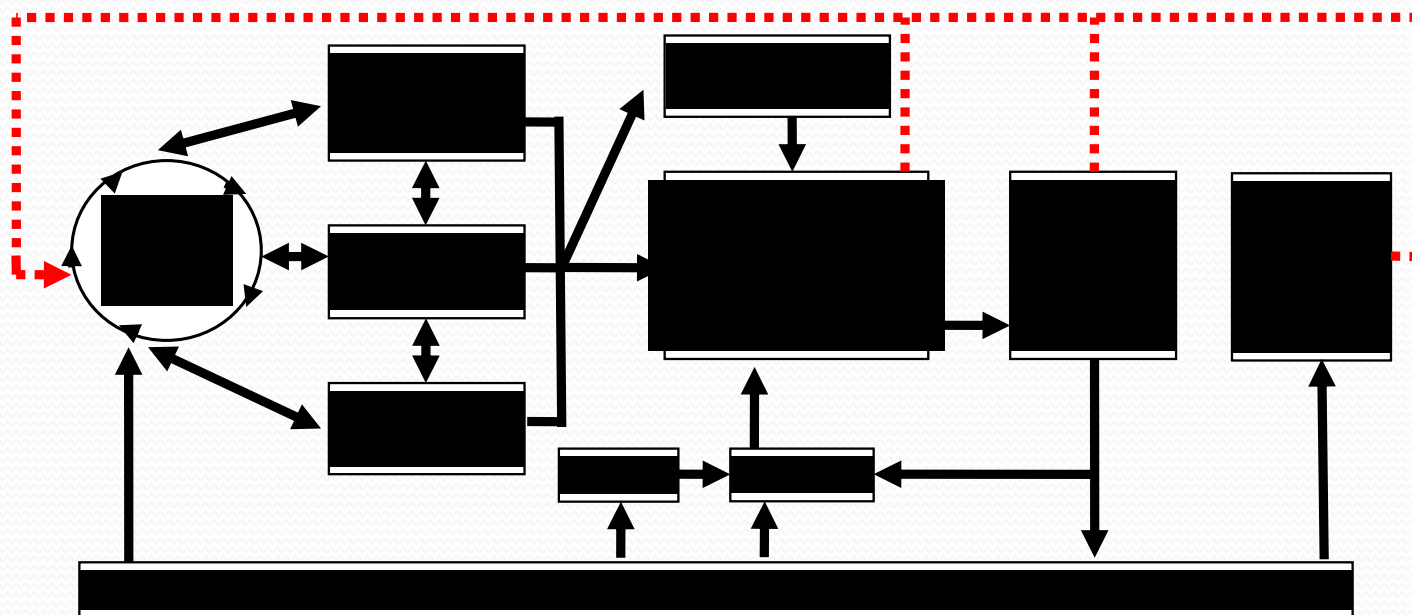
- Co je vzdělávací politika?
- Různé definice a vymezení
 - *„Souhrn formálních i neformálních pravidel, norem a praktik, které řídí a ovlivňují jednání jednotlivců a institucí v oblasti vzdělávání“ (Veselý, A., 2006)*
- „Trojdimenznost“ politiky – *polity* – *politics* – *policy*
- Vzdělávací vs. školská politika
- Různé úrovně VP
 - globální – nadnárodní – národní – regionální – lokální – školy - třídy
- Vzdělávací politika jako praktická činnost vs. vědní obor

Klasifikace ISCED

Úroveň ISCED 2011	Typ vzdělávání	V ČR se realizuje	Původní úroveň ISCED 97
0	Vzdělávání v raném dětství	Mateřské školy – úroveň 02 (preprimární vzdělávání)	0
1	Primární	První stupeň základní školy	1
2	Nižší sekundární	Druhý stupeň základní školy	2
3	Vyšší sekundární	Střední školy, konzervatoře	3
4	Postsekundární nezahrnuté do terciárního	Nástavbové studium, zkrácené studium pro získání středního vzdělání s výučním listem nebo maturitní zkouškou (realizuje se na středních školách)	4
5	Terciární - krátký cyklus	Vyšší odborné vzdělávání na vyšších odborných školách	5
6	Bakalářský nebo ekvivalentní stupeň	Bakalářské studium na vysoké škole	
7	Magisterský nebo ekvivalentní stupeň	Magisterské studium na vysoké škole	
8	Doktorský nebo ekvivalentní stupeň	Doktorské studium na vysoké škole	6

Analýza a studium vlivu vzdělávací politiky

„Konceptuální rámeček“

Veselý, 2013

Prvky a nástroje vzdělávací politiky

- Proces tvorby VP vs. výstupy VP
- Stanovení cílů a problémů (CO?) – nastavení nástrojů (JAK?) – nastavení rolí aktérů (KDO a KDE?)
- **Nástroje VP**
 - regulační
 - *zákony & práv. normy, rozhodnutí, kvazilegislativa*
 - finanční a hmotné
 - *pozitivní x negativní, produkční x investiční, přímá podpora žáků*
 - informační, přesvědčovací & edukační
 - evaluace & monitoring
 - *interní vs. externí*
 - kurikulární politika

Aktéři ve vzdělávací politice

- zvolení politici (*ústavní činitelé, primátoři, starostové...*)
- školská administrativa (MŠMT, ČŠI, ředitelé škol)
- učitelé & jejich organizace
- rodiče & asociace rodičů („choice“ & „voice“)
- studenti
- církve
- zaměstnavatelé
- experti

Děkuji za pozornost 😊